

Dato: 2-11-2006
Arkivnummer: 358-105351

Danmarks
Naturfredningsforening

**Til Folketingets Finansudvalg, Miljø- og Planlægningsudvalg og Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København K**

Til udvalgsmedlemmerne.

Landdistriktsloven har netop været i høring og Danmarks Naturfredningsforening vil med dette brev gerne gøre jer opmærksom på nogle aspekter heraf, som vi synes bør tages i betragtning.

Helt overordnet mener DN, at der er risiko for, at natur- og miljøindsatsen nedprioriteres i det kommende landdistriktsprogram – herunder særligt MVJ- og økologiordningerne. Det kan efter vores mening resultere i, at en række værdifulde og følsomme naturarealer, som i dag drives natur- og miljøvenligt, igen vil blive inddraget som almindelig landbrugsjord.

Desuden er vi skeptiske overfor den prioritering, der gør, at den årlige budgetramme for 2007 og 2008 ikke udnyttes fuldt ud. I hele programperioden er der ca. 900 mio. kr. per år til rådighed til nye aftaler. Der lægges imidlertid op til, at der i 2007 og 2008 kun afsættes 520 mio. kr. til nye aftaler. Dette sker af hensyn til den kommende finansiering af initiativer i forbindelse med implementering af Vandrammedirektivet fra og med 2009. Med den nuværende aksefordeling betyder det, at der i 2007 og 2008 kun er ca. 295 mio. kr. til rådighed for nye akse 2 initiativer. I sammenligning med flere af de foregående år vil det ikke række til behovet.

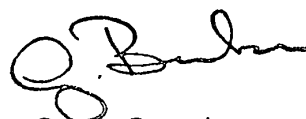
DN opfordrer derfor til:

- at der som minimum allokeres 70 % af landdistriktsmidlerne til aktiviteter under akse 2 (natur og miljø). Det skal tilføjes, at man i Sverige og Finland afsætter henholdsvis 75 og 80 % til akse 2.
- at den årlige gennemsnitlige budgetramme på ca. 900 mio. kr. allerede bringes i anvendelse fra programperiodens start i 2007. Der er rigeligt brug for at få midlerne i arbejde.

Med venlig hilsen

Ella Maria Bisschop Larsen
Præsident

Gunver Bennekou
Direktør

28. september 2006

Til
Fødevareminister Hans Christian Schmidt
Miljøminister Connie Hedegaard
Finansminister Thor Pedersen

Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Landbrug har på et fælles møde d.d. drøftet aksefordelingen i det danske landdistriktsprogram for programperioden 2007-2013.

Vores to organisationer deler den bekymring, at en mangelfuld prioritering af natur- og miljøindsatsen i det kommende landdistriktsprogram – herunder særligt MVJ-ordningerne - vil resultere i, at en række værdifulde og følsomme naturarealer, som i dag drives natur- og miljøvenligt, igen vil blive dyrket som almindelig landbrugsjord.

I fællesskab appellerer vi derfor til, at der til natur- og miljøaksen (akse 2) i landdistriktsprogrammet allokeres tilstrækkeligt med midler til, at de eksisterende arealer under MVJ-ordningerne kan fastholdes i den nuværende tilstand og at det sker på nogle for den enkelte landmand fortsat acceptable vilkår.

Konkret opfordrer vi til, at der i programperiodens første år afsættes de nødvendige midler (minimum 70 pct.) til akse 2 til dækning af Natura 2000 områder samt de eksisterende MVJ-arealer. For hele programperioden prioriteres minimum 60 pct. til natur- og miljødelen.

Vi konstaterer samtidig, at der inden budgetforliget mellem EU's stats- og regeringsledere i december 2005 var forudsat en årlig dansk medfinansiering af landdistriktsprogrammet i størrelsesordenen 550 mio. kr. Med budgetforligets markante beskæring i den samlede EU-ramme til landdistriktsmidlerne har den danske regering reelt sparet ca. 70-75 mio. kr. i årlig medfinansiering. Vi konstaterer videre, at der intet er til hinder for, at staten medfinansierer landdistriktsprogrammet med mere end 50 pct. og opfordrer på den baggrund regeringen til at medfinansiere landdistriktsprogrammet i den størrelsesorden det oprindeligt var forudsat. Hermed vil den samlede årlige danske landdistriktspulje nå op i nærheden af 1 mia. kr.

Med venlig hilsen

Ella Maria Bisschop-Larsen

Præsident i Danmarks
Naturfredningsforening

Peter Gæmelke

Formand i Dansk Landbrug

**Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Departementet
Holbergsgade 2
1057 København K**

Fremsendt som elektronisk post via 2afd3kt@fvm.dk

Danmarks Naturfredningsforenings (DN) høringssvar vedr. forslag til lov om udvikling af landdistrikterne (sagsnr. 5641).

DN takker for det tilsendte høringsmateriale. Vi har følgende bemærkninger til forslag til lov om udvikling af landdistrikterne:

Helt overordnet mener DN, at der er risiko for, at den, efter vores mening, mangelfulde prioritering af natur- og miljøindsatsen i det kommende landdistriktsprogram – herunder særligt MVJ- og økologiordningerne - vil resultere i, at en række værdifulde og følsomme naturarealer, som i dag drives natur- og miljøvenligt, igen vil blive inddraget som almindelig landbrugsjord. Desuden er vi skeptiske overfor den prioritering, der gør, at den årlige budgetramme for 2007 og 2008 ikke udnyttes fuldt ud.

DN opfordrer derfor til:

- ***at der som minimum allokeres 70 % af landdistriktsmidlerne til aktiviteter under akse 2 (natur og miljø)***
- ***at den årlige gennemsnitlige budgetramme på ca. 900 mio. kr. allerede bringes i anvendelse fra programperiodens start i 2007.***

Landdistriktsforordningen fastlægger, at der kan etableres støtteordninger under tre forskellige tematiske akser. Det gennemgående tema under alle akser i landdistriktspolitikken bør i DN's optik være bæredygtighed. Det er ikke bare en klar forudsætning i rådsforordningen, som ligger til grund for landdistriktsprogrammet. Det er også i god tråd med de muligheder Danmarks Naturfredningsforening ser i den programperiode, der strækker sig fra 2007 – 2013. Det er DN's klare opfattelse, at man får mest landdistriktsudvikling for pengene ved at prioritere natur- og miljøaksen højest.

Det overordnede tema er som sagt bæredygtighed. Indenfor dette brede begreb, er der to hovedområder, som Danmarks Naturfredningsforening ønsker hovedvægten lagt på.

1. Den direkte indsats for at forbedre natur- og miljøkvaliteten i landdistrikterne, og
2. Fremme af økologisk jordbrug og afsætningen af økologiske produkter.

DN anerkender, at der også er brug for innovation i landbruget og for jobskabelse i landområderne. Vi er dog af den overbevisning, at ledigheden i de tyndt befolkede egne af landet hverken kan eller bør løses gennem anvendelse af landdistriktsprogrammets knappe midler. En evaluering af de foreløbige erfaringer med det danske landdistriktsprogram udarbejdet af Kvistgaard Consult i 2005 viste bl.a., at landdistriktsmidler afsat til erhvervsudvikling har vist sig at have en marginal jobskabende effekt. Til den type formål eksisterer desuden en række regionale fonde i EU, som netop specifikt går til at skabe erhvervsudvikling og projekter i landdistrikterne.

Danmarks Naturfredningsforenings pointe er, at pengene i landdistriktsprogrammet derfor vil gøre mest gavn og størst forskel, hvis de spændes for en indsats på natur- og miljøområdet. En styrket natur- og miljøindsats vil nemlig gøre det endnu mere attraktivt at bo på landet. Derfor er investeringer i økologisk landbrug og i MVJ-ordninger også i en strengt økonomisk optik en fornuftig investering i landdistrikternes fremtid.

Danmark har desuden forpligtet sig internationalt til en langvarig og stor indsats på natur- og miljøområdet. De internationalt udpegede naturområder (Natura 2000-områderne) skal opfylde den såkaldte gunstige bevaringsstatus og vandområder skal opfylde god økologisk tilstand i 2015. Desuden har Danmark tilsluttet sig målsætningen om, at stoppe tilbagegangen i den biologiske mangfoldighed inden 2010. Landmændene, som står med ansvaret for den daglige drift af meget store dele af Danmarks naturareal, kan og skal aktivt bidrage til at nå disse langsigtede mål. Men det kræver, at en langt større del af landbrugsjorden dyrkes mere ekstensivt end det er tilfældet i dag. Her har MVJ- og MB-ordningerne under landdistriktsprogrammet vist sig at have en gavnlig effekt. I landbruget er der således skabt nogle forståelige forventninger om den fortsatte eksistens af disse ordninger.

DN foreslår på den baggrund, at fordelingen mellem de tre akser bliver således:

- Forbedring af konkurrenceevnen i land- og skovbrug, **15%**
- Arealforvaltning, natur og miljø, **70%**
- Livskvalitet i landdistrikterne, **15%**

En sådan fordeling vil i store træk tilsvare den procentuelle aksefordeling til natur- og miljøområdet i det nuværende landdistriktsprogram. Her har støtten til akse 2-aktiviteter i perioden 2000-06 optaget ca. 72,4% af landdistriktsmidlerne. Ser man på vores nordiske nabolande Sverige og Finland er prioriteringen af natur- og miljøtiltag under landdistriktsprogrammet endnu større. Her planlægger man til sammenligning i den kommende programperiode at bruge henholdsvis 75% og 80% på akse 2-aktiviteter.

Erfaringerne fra den nuværende programperiode 2000-06 peger på en meget stor efterspørgsel på støtteordninger under akse 2. Alt tyder på, at denne efterspørgsel blot vil vokse yderligere i de kommende år. Det gælder både for så vidt angår ordningerne for miljøvenligt jordbrug (MVJ) og for økologiordningerne (MB). Selvom der endnu ikke er fastlagt en fordeling mellem de respektive støtteordninger under hver enkelt af de tematiske akser er der ingen tvivl om, at der under natur- og miljøaksen vil blive særligt rift om støttekronerne.

F.eks. er afsætningen af økologiske fødevarerprodukter er efter flere års stagnation inde i en periode med markant vækst.

DN bemærker, at det i regeringsgrundlaget er specificeret, at der satses på en fuld hjemtagning af EU-midler til landdistriktsprogrammet. DN stiller sig på den baggrund helt uforstående over for, at regeringen ikke lægger op til straks fuldt ud at udnytte de økonomiske muligheder, der eksisterer i EU's landdistriktsprogram ved blot at afsætte 520 mio. kr. årligt til indgåelse af nye aftaler under landdistriktsprogrammet i årene 2007 og 2008.

Set i forhold til gennemsnittet i den nuværende landdistriktsprogramperiode¹ (2000-06) er der tale om et fald i bevillingen til indgåelse af nye aftaler på natur- og miljøområdet på 279,2 mio. kr. årligt. Det svarer med andre ord til en halvering af de midler, der er til rådighed til indgåelse af nye aftaler under akse 2 i 2007 og 2008. Med en samlet budgetramme på 6,3 mia. har Danmark med national medfinansiering mulighed for at afsætte ca. 900 mio. kr. årligt i hele programperioden. DN finder det overmåde uheldigt, at regeringen på denne måde forsøger at skubbe en stor del af den samlede budgetramme længere frem i landdistriktsprogrammets løbeår. Det er DN's vurdering, at Danmark i 2007 og 2008 sandsynligvis vil komme til at stå i en situation, hvor der ikke vil være tilstrækkeligt med støttemidler til at forny eksisterende MVJ- og MB-aftaler. Resultatet vil således blive, at landbrugsjord, som i dag drives natur- og miljøvenligt, igen vil blive drevet som almindelig landbrugsjord bl.a. til ugunst for opnåelse af målsætningerne i habitat- og vandrammedirektivet.

På vegne af Danmarks Naturfredningsforening,

Morten Damm Krogh
Miljøpolitisk medarbejder

Thomas Færgeman
Afdelingsleder

---

¹ Ifølge regeringens egne tal blev der i det gamle landdistriktsprogram afsat 576,5 mio. kr. årligt til akse 2-aktiviteter. Dermed lagde akse 2 beslag på 72,4% af de samlede landdistriktsmidler i programperioden 2000-06.